Informačný list predmetu

Akademický rok 2026/2027

Vysoká škola	Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave
Fakulta	FF UCM
Kód predmetu	KEAMS/bdURET-J/22
Názov predmetu	Urbánna etnológia
Rozsah	1P + 1S
Počet kreditov	2
Vyučujúci	doc. PhDr. Martina Bocánová, PhD. (prednášajúci), prof. Mgr. Katarína Slobodová Nováková, PhD. (prednášajúci)

Cieľ

Vedomosti: Absolvent získava prehľad v oblasti urbánnej etnológie v medzinárodnom kontexte. Dokáže vnímať špecifiká rurálneho a urbánneho priestoru a realizovať adekvátny terénny výskum, vyhodnocovať jeho výsledky a vytvárať progresívne riešenia problémových situácií vyplývajúcich z charakteristiky mesta.
Zručnosti: Orientuje sa v komplikovaných profesijných, konfesionálnych, etnických a iných vzťahoch v mestskom prostredí, ktoré sú predmetom aktuálnych výskumných projektov v súčasnosti realizovaných v súčinnosti s inými vednými odbormi.
Profesijné kompetencie: Získava vedomosti, ktoré môže uplatniť pri kooperácii na tvorbe verejného priestoru a na riešenie situácií vznikajúce v rozmanitom kontraste urbánneho a rurálneho priestoru, taktiež získa vedomostnú bázu pre orientáciu v sociálnej problematike, problematike etnickej, náboženskej a iných typov rôzností v urbánnych sídlach.
Prenositeľné kompetencie: Schopnosť tvorivého myslenia, schopnosť pracovať v etnicky, či nábožensko mnohorakom prostredí, vzdelávanie sa, organizovanie občianskych aktivít s prihliadnutím na špecifické potreby, schopnosť vnímať problémy v historickom, sociálnom a politickom kontexte.

Podmienky na absolvovanie predmetu

100% záverečné hodnotenie – 70% ústna skúška, 30% spracovanie seminárnej práce. Klasifikačný stupeň bude určený na základe stupnice (v %): A 1,0 výborne – vynikajúce výsledky len s minimálnymi chybami ‹92-100 %›
B 1,5 veľmi dobre – nadpriemerné výsledky s menšími chybami ‹83-91 %›
C 2,0 dobre – vcelku dobré, priemerné výsledky ‹74-82 %›
D 2,5 uspokojivo – dobré výsledky, ale vyskytujú sa významné chyby ‹65-73 %›
E 3,0 dostatočne – výsledky vyhovujú minimálnym kritériám ‹56-64 %›
FX 4,0 nedostatočne – absolvovanie predmetu si vyžaduje vynaložiť ešte značné úsilie a množstvo práce zo strany študenta ‹0-55 %›

Priebežné hodnotenie

Nie

Záverečné hodnotenie

100% záverečné hodnotenie – 70% ústna skúška, 30% spracovanie seminárnej práce. Klasifikačný stupeň bude určený na základe stupnice (v %): A 1,0 výborne – vynikajúce výsledky len s minimálnymi chybami <92-100 %>
B 1,5 veľmi dobre – nadpriemerné výsledky s menšími chybami <83-91 %>
C 2,0 dobre – vcelku dobré, priemerné výsledky <74-82 %>
D 2,5 uspokojivo – dobré výsledky, ale vyskytujú sa významné chyby <65-73 %>
E 3,0 dostatočne – výsledky vyhovujú minimálnym kritériám <56-64 %>
FX 4,0 nedostatočne – absolvovanie predmetu si vyžaduje vynaložiť ešte značné úsilie a množstvo práce zo strany študenta <0-55 %>

Váha hodnotenia predmetu (priebežné/záverečné)

Záverečné

Výsledky vzdelávania

Vedomosti: Absolvent získava prehľad v oblasti urbánnej etnológie v medzinárodnom kontexte. Dokáže vnímať špecifiká rurálneho a urbánneho priestoru a realizovať adekvátny terénny výskum, vyhodnocovať jeho výsledky a vytvárať progresívne riešenia problémových situácií vyplývajúcich z charakteristiky mesta.
Zručnosti: Orientuje sa v komplikovaných profesijných, konfesionálnych, etnických a iných vzťahoch v mestskom prostredí, ktoré sú predmetom aktuálnych výskumných projektov v súčasnosti realizovaných v súčinnosti s inými vednými odbormi.
Profesijné kompetencie: Získava vedomosti, ktoré môže uplatniť pri kooperácii na tvorbe verejného priestoru a na riešenie situácií vznikajúce v rozmanitom kontraste urbánneho a rurálneho priestoru, taktiež získa vedomostnú bázu pre orientáciu v sociálnej problematike, problematike etnickej, náboženskej a iných typov rôzností v urbánnych sídlach.
Prenositeľné kompetencie: Schopnosť tvorivého myslenia, schopnosť pracovať v etnicky, či nábožensko mnohorakom prostredí, vzdelávanie sa, organizovanie občianskych aktivít s prihliadnutím na špecifické potreby, schopnosť vnímať problémy v historickom, sociálnom a politickom kontexte.

Stručná osnova predmetu

Mesto – urbanizácia a spôsob života
Historiografia urbánneho výskumu v kontexte etnologického bádania v stredoeurópskom priestore
Urbánna etnológia v zahraničí – súčasné trendy
Historické aspekty vývinu miest – socio-priestorové kontexty
Sociálne aspekty – sociálna štruktúra a hierarchizácia obyvateľstva
Migrácie a ich vplyvy na rozvoj miest
Mestská rodina v priebehu storočí
Chudoba a formy sociálneho vylúčenia
Etnická problematika a multikulturalizmus
Suburbanizácia
Výskum mestských sídlisk
Metódy a techniky výskumu mesta, výskumné projekty

Sylabus predmetu

Mesto – urbanizácia a spôsob života
Historiografia urbánneho výskumu v kontexte etnologického bádania v stredoeurópskom priestore
Urbánna etnológia v zahraničí – súčasné trendy
Historické aspekty vývinu miest – socio-priestorové kontexty

Sociálne aspekty – sociálna štruktúra a hierarchizácia obyvateľstva
Migrácie a ich vplyvy na rozvoj miest
Mestská rodina v priebehu storočí
Chudoba a formy sociálneho vylúčenia
Etnická problematika a multikulturalizmus
Suburbanizácia
Výskum mestských sídlisk
Metódy a techniky výskumu mesta, výskumné projekty

Odporúčaná literatúra

BOCÁNOVÁ,, M. 2016. Formovanie identity obyvateľov mestskej štvrte a transformovanie vnímania segregovaného priestoru majoritou (na príklade mestskej štvrte Kopánka) In: Kultúrne dedičstvo a identita : medzinárodná vedecká konferencia 25. - 26. máj 2016 / Banská Bystrica: Belianum, S. 38-47. ISBN 978-80-557-1120-1.
BOCÁNOVÁ, M. a kol. 2012. Kapitoly z etnickej histórie Trnavy. Brno: Tribun. S. 160. ISBN 978-80-263-0349-7.
BOCÁNOVÁ, M. (ed.). 2016. Mesto. Medzinárodná vedecká konferencia (26. – 27. november 2015), Trnava: UCM. S. 278. ISBN 978-80-8105-757-1.
BOCÁNOVÁ, M. - MIŠOVIČOVÁ, K. - PRIEČKO, M. - SOKOLOVIČ, P. 2021. Trnavský Execír Kopánka. Bratislava : Národopisná spoločnosť Slovenska. S. 143. ISBN 978-80-973341-3-0.
DARULOVÁ,J. 2002. Mesto, priestor etnologických výskumov na príklade Banskej Bystrice. Banská Bystrica: Univerzita Mateja Bela. S. 159. ISBN 80-8055-725-6.
MUSIL,J. a kol. 1985. Lidé a sídliště. Praha: Svoboda. S. 335. ISBN 25-022-85.
MUSIL, J. 1967. Sociologie soudobého města. Praha: Svoboda. S. 324. ISBN 2513067.
GAJDOŠ, P. 1987. K problematike demografického vývoja Bratislavy od konca 19. storočia do súčasnosti. Slovenský národopis č. 2-3, roč. 35. Bratislava: VEDA. S. 259-266. bez ISSN.
SALNER, P. 1987. Štruktúra bratislavskej rodiny v prvej polovici 20. storočia. Slovenský národopis č. 2-3, roč. 35. Bratislava: VEDA. S. 321-330. bez ISSN.
KOŠTIALOVÁ, K. 2005. Subkultúry v meste. Etnologické štúdie socioprofesných skupín. Banská Bystrica: Ústav vedy a výskumu Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici. S. 174. ISBN 80-8083-153-X.
SLNEKOVÁ, V. 2010. K osudom židovskej komunity v Trnave v rokoch 1938 - 1945. Nitra: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre. S. 338. ISBN 978-80-8094-725-5.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu

slovenský

Poznámky

časová záťaž študenta: 60 hodín, z toho:
Prezenčné: 24 hodín
samoštúdium: 36 hodín